

NUM 554

BARCELONA 24 DE AGOST DE 1889.

ANY 11

PERIÓDICH SATIRICH,

MUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

C. BOSCH DE LA TRINXERIA.

Escriu quadros de casseras
y es tal lo garbo ab que ho fa,
que al llegirlos, desseguida
vè desitj d'anà á cassá.

L' OBRA DEL CARDENAL LAVIGERIE.

Quan va venir á Barcelona lo simpàtich explorador Sr. Sorela, convertit en una especie de *commis voyager* del cardenal Lavigerie, l' apòstol del Africa, com li diuhen sos admiradors, ho confessó, no vaig entussiasmarme al ensenyar lo mostruari de la sèva eloqüència; pero, poch coneixedor del gènero que duya entre māns, tam-poch vaig atrevirme á deprimirlo y bescantar-lo.

Se tractava, segóns deyan, de rompre una llansa en contra dels traficants d' esclaus enseñyorits del Africa, y aixó sols bastava pera imposarme la major cautela.

Be es veritat que hauria sigut més oportú, més convenient y més cristiá recordarse dels blanchs primer que dels negres, d' Europa avants que del Africa. Mentre hi haja en lo continent que habitém nosaltres, mercaders de carn cristiana que 's prevalen de la ignorancia dels uns y de la pobreza dels altres pera explotarlas en profit seu, no considero que puga caure'ns massa bé la missió de redemptors en terra forastera y poch menos que desconeguda.

L' Evangeli popular constituhit per lo refraner dels pobles, té un adagi de carácter absolut com tots los refráns, que diu aixís:

«La caritat bén entesa comensa per un hom mateix.»

Pero en fi: lo Sr. Sorela va dir en nom del Cardenal Lavigerie:

—¡Al Africa, minyons!

Y cent véus van respondre:

—Ja hi estém anant.

Recordo que 'l prelat D. Jaume va prendre la iniciativa.

En lo palau episcopal van celebrarse totas las reunions necessàries, fins á constituir la associació tan desitjada.

Allà van garbellar-se 'ls noms de més representació y de major figura, los noms que vestian més, pera constituir la Junta directiva de la piadosa associació.

Una dotzena de ricatxos, un' altra dotzena de devots aficionats á fer gala, vinga ó no vinga á tom, de las sèvas aficions á las cosas de nostra santa mare Iglesia; sis ó vuit homes polítichs, en sa casi totalitat reaccionaris, y uns vuit ó deu *americanos* que devant la sèva fortuna á la suhor dels pobres negres, se recordan avuy ab llàgrimas als ulls de que al cor del Africa encare subsisteix la infame esclavitut.... y de que en alguns rius de aquell continent se crián cocodrilos.

En una paraula: una Junta lluhidíssima.

Bè es veritat, que un cop nombrada la Junta, ja no s' ha fet res més. D. Jaume se 'n ha anat á visitar alguns pobles de la sèva diòcessis, mentres los seus presidits s' han escampat pels balnearis y sitis frescos, ansiosos de xalarse, refregerar-se y agafar forsas. ¡Gran contrast ab los ardors tropicals que han de sufrir los esclaus africans, en espera de la sèva redempció!

—Pero no per aixó hi ha que desconfiar de l' obra piadosa á que 'ns hém compromés —ha dit algun d' ells parlant ab la sèva conciencia. L' idea està llansada; los cridats á secundarla estém resolts: que 'ls que han de pendre l' iniciativa dongan la véu, y respondrem tots á la una.

Los iniciadors, los cap-padres, los que reben directament las inspiracions del cardenal Lavigerie han celebrat un Congrés en la ciutat de

Berna, y quan tothom esperava que de aquest Congrés n' eixiria lo menos una nova creuhada, per l' istil de las de l' Edat mitja, era resulta que 'l Congrés de Berna ha fet un solemne fiasco.

¿Han vist major decepció?

«Desenganyinse, lo mon està perdut —dirà més de un espiritualista á proba de bomba — Lo materialisme s' ha apoderat de totes las conciencias. Ja 'ls més grans ideals no conmouhen á ningú. Ja ningú pensa més que ab la santa comoditat y 'l déu negoci.»

Qui tal exclami, tal vegada tinga rahó.

Y no sols han caygut en la sima del materialisme 'ls homes que vesteixen pantalons, sino 'ls que gastan sotana, y fins los que calsan mitra.

Un periódich francés de una manotada arranca 'l vel, y 's veuhen coses tan especials qu' expliquen millor de lo que podríam ferho nosaltres, lo fracàs del Congrés de Berna.

Deixém, donchs, la paraula, á *La Lanterne* de París, y ell nos dirà qui es, lo tan renombrat cardenal Lavigerie:

«Lo cardenal es ja un papa á la sèva manera. L' Africa per ell es un nou mon en lo qual reyna y domina com á pontifice omnipotent. A Tunex s' ha fet construir palaus suntuosos que li serveixen de Vaticàns: ha subjectat l' antich graner dels románs á sos profits personals y á sos insaciabls apetits de lucro; posseheix una fortuna inmensa; numerosos cortesans y un poble á qui domina com á senyor y duenyo.

»Se contentará, donchs, ab ser lo papa africà, remoure 'l cel y la terra ab sas promeses, crear de improvis grans empresas de sensació y entregarse á una propaganda que 's converteix en un reclam ruidós sense més objecte que facilitar sas empresas atrevidas y satisfet la sèva set d' or insaciabile.

»Emissaris hábils y celosos esbomban lo seu nom per tot arréu. A Bèlgica ha alsat *lo gallo* al mateix rey, y á Roma s' imposa al mateix papa, tractantlo de igual á igual, de potència á potència.

»Té acaparat Tunex, de la mateixa manera que ha sabut ferse amo de la Argelia. Posseheix á tot arréu immensos dominis. Sos palaus de hivern y d' istiu se contan á dotzenas.

»Sas especulacions sobre terrenos é inmobles á Tunex son numerosas. Per tot arréu hont se vaja no se sent més que la mateixa resposta: «Propietat del Cardenal.»

«A Tunex posseix grandiosos terrenos d' edificació acaparats casi per res y qu' ell revén de quaranta cinch á cinquanta franchs lo metro quadrat.

»A La Marsa ha fet edificar dintre dels seus dominis una especie de vila flotant plena de hotels, en los quals durant l' istiu, los tunecins acaudalats van á deixarhi 'ls quartos.

»A la Goleta té un sens fi de casas de lloguer.

»A Sant Lluís de Cartago, al costat mateix de la Catedral s' aixeca un expléndit palau de pedra blanca: es lo Vaticà del cardenal, alberch del princep, ab vastas dependencias, entre las quals fins hi ha un convent de donas dintre del mateix recinte de la finca.

»A part de aixó, lo cardenal posseheix per tot arréu extensos dominis convertits en vinyas, ab la particularitat de que aquestas son cultivadas per pares y hermanos creats ex-profés, per la

ROGATIVAS MUNICIPALS.

L'ajuntament fa pregaries
ab tota solemnitat,
per veure si així l'arcalde
se restableix ben aviat.

previsió del cardenal, sense que l'cultiu li oca-sioni més gastos que la mesquina pitansa donada als pobres frarots, als quals los hi imposa vot ri-gurós de pobresa evangèlica.

»Lo cardenal cull molt ví y fa negoci ab ell, de-dicantse especialment als vins blanxs, que son molt estimats y 's venen relativament á un preu molt alt.»

Fins aquí 'l periódich francés, del qual acabo de traduir ratlla per ratlla, paraula per paraula l'edificant article.

¡Quántas ilusións desvanescudas! ¡Quántas es-peransas tiradas per terra!

Los que s'imaginavan al piadós prelat, pobre de diners, rich de fé, corrent pels arenals del Africa á peu descals, en busca de salvatges per convertir, no se sabrán avenir al nou aspecte baix lo qual s'ofereix á la vista de tot lo mon.

Nosaltres nos lo figuravam un sant varó, fixos los ulls en la gloria del Cél y se 'ns converteix en una especie de D. Manuel Girona espiritual.

Perque ell ho acapara tot: terrenos per con-truir, casas de lloguer y vinyas.

Compra á quarteras las terras que després vén á pams; posseix casas de lloguer y sitis de re-creo, ahont no hi falta més que la ruleta; manté dintre de casa sèva convents de monjas, que deu-

hen ser una especie d'haréms místichs—pode-rosa influencia del clima!....—y ell, enemich de l'esclavitut, té remadas d'esclaus vestits de frares, que per una miserable sopa de rosegóns, li cultivan las vinyas, y li proporcionan una cullita abundantissima de ví de dir missa, ab lo qual sosté un negoci dels més grossos.

Alló de la *vinya del Senyor* ell ho entén així: al peu de la lletra.

Mentre lo Papa Europeo viu del diner de Sant Pere, cada dia més mermat, lo Papa africá ha comprés que l'negoci y l'esperit d'empresa proporcionan resultats més segurs y positius, en aquest sigle de las grans especulacions.

Per consegüent, tot indubeix á creure que la idea de redimir als esclaus africans no passa de ser un nou negoci, un medi de atreure y reunir capitals, que posa's en mans de un especulador tan int'elligent, han de multiplicarse y creixer com l'espuma.

Ara m'explico perque en la Junta constituhida á Barcelona hi predomina la gent de pessetas so-bre la gent de abnegació personal, contáts'hi més capitalistas que trabucayres y ex-cabecillas, que son los qu' en tot cas podrían passar al Africa á ferse respectar del mercaders d'esclaus. En certas circumstancies s'estima y considera als homes, no pel cor, sino per las butxacas.

Pero per aquestas coses, francament, trobo que hauria de deixarse de costat, tota tendència religiosa.

Que 'l cardenal Lavigerie siga franch.

Si intenta una especulació mercantil, abstinguis de invocar lo nom del cristianisme, planteji 'l negoci com à negoci, emiteixi las accions qu' estimi convenient, y conti ab l' apoyo de molts cristians y ab la cooperació entusiasta de tots los juheus de la terra.

P. DEL O.

EN LA PESCATERÍA.

SONET.

—¡A deu! ¡A deu! ¡Sardina per la graella!
—Del art! ¡Ay com belluga! —No m' agrada.
—¡Uix! Si aquesta sardina ja es passada.
—Quins ulls més entelats.—¡Si qu' es vermella!
—¿A quan la boga? —A vint. Escolteu, vella.
—A quan per vos? —A deu ja es ben pagada.
—¡A deu, morta de fam? —La descarada...
—Arri allá, mala bruixa. —Vés, trapella.
—Fora dits. —Feume bona balansada.
—Compréu llus, qu' es d' aquesta matinada!
—Peseume n' mitja terça —Para. —Aboca.
—Vés, tornam à tocar —¿Que tens, Conrada?
—Aquell ximple m' ha fet una abrassada.
—¡Sardina, que belluga! —A qui li toca?

A. ROSELL.

¡UFFF!...

Fa una calor absolutament insoportable

Lo termòmetre sembla un general d' aquests que 's pronuncian ab freqüència: puja de graus ab una ràpides aterradora.

D' això à la combustió espontànea, no hi ha més que un petit pès. Lo que vè no es la liquidaçió social, sino la carbonisació humana, ab totes sas lègitimes conseqüències.

No es veritat que s' aixequin Bous ni partidas. Lo que està à punt d' aixecar-se es la Espanya entera, com un núvol, convertida en vapor, volatilizada.

—Volatilizada! Aquesta es la paraula.

Ja no som sers humans: som sers volàtils. Gallinas, verbi gracia. Gallinas mullades pels regalims de suhor que 'ns surten de per tot arreu, com si las personas s' haguessin convertit en rocas d' aquelles que destilan ayqua per totes las esquerdas y foradets.

La gent, apart dels demés assumptos ineludibles, no sab parlar d' altra cosa que de la calor.

—¡Hola! —diu un acreedor, presentantse à casa del que li déu los quartos —ja pot pensar per qué vinch, senyor Mariano. .

—¡Prou que m' ho penso! Vosté s' haurá dit: la botiga de 'n Mariano es fresca... ¡Déixam'hi anar à passarhi la estona!

—Si, y al mateix temps voldria que mirés si 'm podria donar ...

—¿Una gasseosa? ¡Al moment, home, al moment! ¿Per qué no ho deya desseguida? —

La mateixa calor, que tantas disputas de veynat origina, serveix per ofegarlas y ferlas acabar ràpidament.

Al hivern las donas, disputant, s' engrescan y

adquireixen més brios. Al istiu nó: à las pocas paraulas ja se senten sofocadas y rendidas.

—¡Hont s' es vist aquesta xafarda! —diu una, interpelant à un' altra que li ha fet no sé qué.

—¿Jo xafarda?... ¡Ay grandísima bescantadora!

—¿A mí aixó?... ¡Of!...

—Sí senyora. ... !Uf!... —

Y totes dugas cauen assentadas: ja no son bonas per res; la calor las ha deixat sense forsas.

D' ensà que 'l sol apreta tan desaforadament, Barcelona ha quedat convertida en un cementiri. No perque hi haja molts morts, sinó perque s' hi veuen pochs vius.

La gent que pot se'n va à fora y la que no pot anarhi no 's mou de casa.

—¡Qué 'n treurém d' anar pels carrers! —diu-hen, ab molta rahó; —mal per mal, val més morir tranquilament, torrats en un recó de pis.

Diu que à Sevilla 'ls empedrats bullen y que al posarhi 'ls peus, la gent se crema las sabatas.

Y bueno: ¿qué compón aixó ab lo que passa à Barcelona?

Ahir vaig sentir dugas senyoras que ho expli-cavan.

—¡Creurá —deya l' una— que avuy hi comprat ous frescos y al trencarlos los hi trobat ferrats?

—¡Pitjor m' ha passat à mí! Figuris que com-pro una gal ina viva; al arribar à casa la mato, la plomo y al cap de mitj' hora, quan ja la tenia pen-jada al armari, sento cants de viram à la cuyna.

—¿Era la gallina?

—No senyora: era que la gallina à la quènta tenia alguns ous à dins; ab la calor los ous s' havien covat, y 'ls pollets havien romput la closca, fugint del interior de la bestia; després s' havien escampat pel armari y posantse à menjar arròs del que allí tenia, havien crescut de tal modo que quan hi vaig corre, ja eran uns pollastres que feyan qui sab lo goig y cantavan com uns homes.

No sé si això es exagerat, perque tinc entès que la calor à més de covar los ous escalfa les intel·ligencies y fa somiar despert; pero lo que si està fora de dupte, es que la elevada temperatura que soportém en l' actual moment històrich, ha portat la perturbació al seno de las familias y de las oficines públics.

Las noyas solteras fugen de casa qu' es un gust, sobre tot pels joves que tenen l' honor d' acompañarlas. A Guadix n' han fugit no sé quàn-tas dotzenas y en altres localitats varias més.

A Barcelona no se sab à punt fixo 'l número de noyas fugitives, perque aquí som gent seria y no fem cas de semblants vulgaritats ni 'ns entretenim contant las noyas que faltan ni las que sobran, que son bastantes.

Pero per lo que toca à las oficinas se sab positivament que no 's fa res. La mitat dels empleats es à Paris, l' altra mitat es à pendre las ayguas... y 'ls demés tenen calor y no poden traballar.

—Y encara dirán que la calor es la vida!

—La vida! M' hi jugaria qualsevol cosa que aquesta frasse no la ha inventada cap persona com cal.

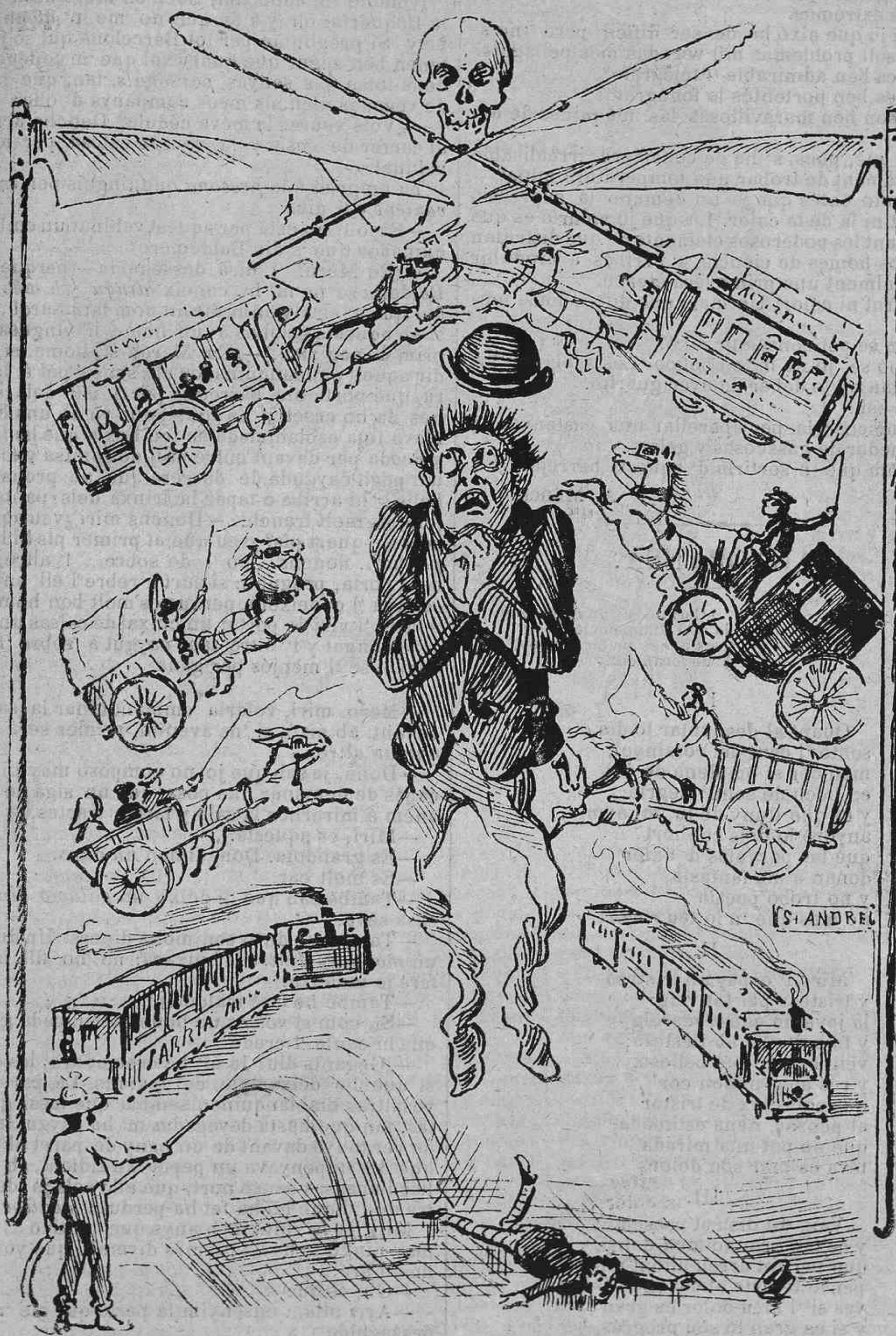
Més aviat deu ser cosa del dimoni que tindrà empenyo en fer corre la veu de que la calor es una cosa agradable y convenient, à fi de vence la repugnància que mo'tas persones senten per l' infern y las sèvas famosas calderas.

—La calor es la vida!

—Naranjas! Lo mateix que 'l fret.

Tots los extrems son dolents: tant perjudicial es lo janer com l' agost.

¡POBRES BARCELONÍNS!

Tartanetas pèl darrera,
jardineras pèl davant,
tranvias per totas bandas...
¡això es la vida al encant!

Tan sabis que diu que son certs homes d' avuya dia, jo no sé com redimontri no han procurat librar al gènero humà dels tormentos de les temperaturas extremes.

Ja sé jo que això ha de ser difícil; pero ¿no s' han resolt problemes mil vegadas més peligrosos?

¿No es ben admirable l' telégrafo?

¿No es ben portentós lo fonógrafo?

¿No son ben maravillosas las màquinas de cosir?

¿Per qué, pues, s' ha de considerar irrealizable l' pensament de trobar una temperatura mitja?

Tinguin entès que jo no demano la supressió del fred ni la de la calor. Le que jo voldria es que aprofitant los poderosos elements de que disfrutan avuya los homes de ciencia, s' arribés a produuir artificialment una primavera eterna.

¡Ni fred ni calor! Un maig que dures dotze mesos.

¿Com se pot conseguir això?

No ho sé; jo no m' embolico. Los sabis son los qu' estan en lo deber de averiguarlo.

¡Qui sab!

Jo comensaria per aparellar una castanyera y un venedor de gasseosas y gelats.

Veyam què 'n sortiria d' aquesta barreja.

A. MARCH.

ANYORANSA.

«Cert qu' es un fer torment
lo mal d' ausència:
cert qu' es un fer torment
l' anyorament.»

CLAVÉ.

I.

Quant al despuntar lo dia
sento l' cant del rossinyol,
mon cor s' omplena de dol
en lloc de senti' alegria;
y es que lluny de tu, m' aymia,
anyoro lo dols conhort
que tas paraulas d' amor
donan a ma fantasía,
y no trobo poesia
no més que 'n lo tèu recort.

II.

Miro l' espay ab tristesa
y tristesa per tot veig:
la joya 'm causa mareig
y fujo d' ella ab llestesa;
veig bruna tota bellesa,
y res alegra mon cor
que sobreix de tristor
al pensar, nena estimada,
que no pot una mirada
tèva calmar son dolor.

III.

Vaig tot distret passejant,
y es tan gran lo meu deliri,
que per tot arreu ahont miri
penso tenirte al davant:
ves si l' meu dolor es gran
y si es gran lo seu progrés,
que si això molt temps dures,
per curar ma melengia
me tiraria a la via
del carril... (quan no passés.)

A. MENENDEZ.

UN ARTISTA.

¿Que no 'm coneixen? Soch en Mero del Plà de la Boqueria: oh y á fe que no me 'n moch pas may. Si preguntan per tot Barcelona qui so jo, ja tenen ben segur que qualsevol que 'm conegui 'ls dona totes las senyas *personals*, tan, que hasta de vegadas dich als meus companys d' ofici:

—¿Vols veurer la meva cedula? Donchs arribat al carrer de casa y la veurás extesa per tot lo vehinat.

Tu emprén a la persona que tinguis per *inconvenient* y li dius:

—Escoiti no está per aquest vehinat un emblanquinador que 's diu Baldomero?

—En Mero? 't dirá desseguida—(perque per Baldomero no m' hi coneix dingú y á més que diu que s' estalviàndē dir un nom tant llarg, com si ab aquests estalvis a un home li vingués tan prim de ser rich.)—En Mero? sí, home, sí, vol dir aquell emblanquinador alt, sense pèl a la cara, que porta una barretina per l' istil dels sereños. Ja ho crech... Es aquell que va ab una brusa blava tota esblahimada de tan llexiu que ha begut y ficada per davant entre mitj de camisa y faixa y tan poch cayguda de darrera que ab prous traballs l' hi arriba a tapar la trinxà dels pantalons ¡oh! ¡es molt franch!..—Donchs miri ¿veu aquella casa de quart pis? ¿veu que al primer pis hi ha un palmó?.. donchs... no 'l de sobre... l' altre, tercera porta, pregunti; si surt a rebre'l ell en persona ja 'l coneixerà, porque es molt bon home y a més té 'l vici de portar un cuixal de calsas un pam arremangat y l' altre tan caygut a sobre 'l peu com si se 'l menjés per gana.

—Mero, miri, voldria emblanquinar la sala de davant: ab això, si 'ns avenim, primer serà vosté que un altre.

—Dona, ja sab que jo no comoso may ni soch capás de demanar una cosa que no siga de lley; aném a mirarnos la sala y farém tractes.

—Miri, es aquesta.

—Es grandota. Dóngumen un duro.

—Es molt car.

—També sab que li deixo un palacio dintre a casa sèva.

—També un duro son molts diners. Un duro es un marqués dintre la butxaca: no, no fill, m' ho faré jo mateixa.

—També ho farà malament.

—Sí, com si vostés no hi deixessin cada gegant que hi canta l' credo.

—Gegants diu? Ja m' he cremat ara; las donas sí que ho deixan ple de gegants. La paret que vosaltres emblanquineu sembla que fassi ganotas, tan que hasta de vegadas m' ha caygut la cara de vergonya davant de un pany de paret al veure que desempenyava un paper tan ridícul, ab aquellas llapassas sense nort, que alló sols ja demosta que 'l que ho ha fet ha perdut l' acalibrio.

Miri, ja fa vinticinch anys que cultivo l' art, y may ningú s' havia permés dirme lo que vosté m' ha dit ara...

—Oh, es que ..

—Arri allá... ensenyim la porta que me 'n vaig desseguida.

Això es això; donchs de las personas com cal, es á dir de los que 's deixan portar pèl genit, es de las quinas se 'n pot esperar alguna cosa. Ni donas ni homes, no vull que ningú 'm trepitxi:

¡LO SIGLE DE LAS LLUMS!

Lo gas fa mala carota,
la electricitat pitjor.
¡Ben mirat los llumets d' oli
son los que fan més claror.

per fer tart no cal pas correr—diu lo ditxo—y jo no m' aturo ni camino. L' home que coneix la Riba no 's mulla 'ls peus per pescar burros.

No pensis per això que 'm dongui fums d' importància, no. Mira, si quant era jove m' haguessin dit:—Mero á pesar de que avuy la necessitat vos obliga á agafar las armas, ab lo temps lo vostre retrato anirà grabat en los bitllets de Banch —m' hauríen fet tanta *empresió* com un divedres de quaresma.

¿Per això? Anèm .. Lo dirho entre nosaltres costa poch y si no hi ha testimonis menos, pero sapiguéu que llavors dels carlins se 'm va oferir un *empleyo*, primer, de espia y després de repartidor de un diari carlí que p dia guanyar quartos porque 'm van prometre ferme amo de las cadiras de la *Catedral*; mes no ho vaig volguer, porque 'm va semblar que ja 'm prometian massa. Si haguessin parlat de la capella de Marcús, ho accepto.

Després los liberals volian ferme sereno; pero, com que ja fa temps que 'l dolor m' apreta la cama esquerra, no vaig acceptarho per aquest motiu y porque la méva veu no es de calandria, y al mateix temps porque no estich acostumat á tafanear si la lluna surt ó no, ó si plou ó bè está núvol, com si als que dormen aixó 'ls hagués de fer estirar ó arronsar un pam més ó menos.

Anèm, anèm—vaig dirllos—preguntéu á aquell mistaire de crossa si vot l' *empleyo* perque lo que es á mi encare que me 't dessin de *gorda-peseyus* en faria tan cas com ara, que si per alguna cosa m' agradan es perque 'm fan riurer al veurels ab aquell barret de color de tòrtora, aquell sabre de tallar mantega y un bastó que no serveix més que per empaytar la cannalla y enretirar alguna que altra fulla seca ab tota aquella *presimonia* que sembla que vulguin dir: *Quitama altá esas pacas.*

Després encare hi ha qui 's burla del nostre ofici, sense respecte á la institució, ni á las personas de que está formada. 'L qui no 'ns dóna re, se 'n riu, 'l qui no se 'n riu y 'ns dóna 'ns escatima, y quantas veadas m' he trobat haver de emblanquinar la carbonera tan solsament per acabar la mica de color que 'm queda ó pèl sol fet de no deixarme regatejar un ral escadusser ó per donar un gust á la mestressa; y encare no conto las *peripesias* del pagar perque tractantse de donas tota *preponderació* es lleugera.

Devegadas, quan comenso á pensar ab los sacrificis que hi fet per agafar parroquia, no puch menos d' exclamar:—¡Mal aguanyat blau de cuyna que he gastat! ¡Mal aguanyat temps que he perdut barrejant l' ocre per treurer un color de palla per combatre 'l fum!

Y quan lo pensament divaga aixís, las ilusions comensan á enlayrarse de tal manera que ni 'ls àngels de *Murillo* y las verges de 'n *Miquel* poden compararse ab mí en aquells moments.

Mes pochs moments després la prosa torna á ensorrarme fentme caure de peus sobre 'l *cimentat* del Pla de la Boqueria y 'l sol ab sos raigs caniculars extén la méva sombra sobre 'l llisquent del empedrat, quedantme jo parat y la sombra també, que talment sembla que 'm digui:—Dòna gràcias que la fatalitat no t' aplani com á mi.

M' ho sembla, no ho sé. Pot ser es que jo parlo sol.

Llavors torno á recordarme de las miserias terrenals, miro Rambla amunt, la gent camina igual que avants; las sombrillas de can Cuadros lluixen del mateix modo; los venedors de diaris cridan ab la mateixa veu, y en fi; tothom segueix igual, tot del mateix modo, tot, fins en Mero 's torna á passejar ab aquella impossibilitat pròpia del meu caràcter, com lo cassador de la lluna.

Los mèus companys d' ofici quan me 'n senten
á parlar me diuhen:

—Consolat, no ets pas tú sol.

—Aixó es lo que sento—'ls contesto. Ells me
tenen per molt compassiu... y pobrets, no pensan
que á ser jo sol, no 'm faltaria 'l pà ni la feyna
que ells me prenen.

De feyna ja 'n tinch, Dèu ni dó, pero no es prou
per privarme de pensar que després de tant tra-
ball y tant emblanquinar, lo mèu cor ha de quedar
sempre negre.

ARNAU.

IDILI. (?)

Ell amorós y ella bella,
ell galán y ella amorosa,
ell simpàtich y ella hermosa,
ella per ell y ell per ella.

Feya poch qu' eren casats
y ab frenesi s' adoravan,
de modo que sempre estavan
dom dos coloms apariats.

Si un capritxo ella tenia
satisfet ben prompte 'l veia:

—Voldria fe aixó—li deya.

—Sí?—dochs àngela-maria.

Per xo, quan va insinuarli
lo desitj de navegá'
lo pobret s' hi entussiasmá
y 'l nou desitj va colmarli.

No aguardaren ni un moment;
van preparar l' equipatje,
y al punt, ja pres lo passatje,
cap a bordo falta gent.

Van trobá 'l vapor bonich,
la gent molt ben educada,
la llitera una monada;
¡ay! ¡quín camarot més rich!

Tot eran jochs y posturas
—Viurém sempre aquí, vritat?
—¡Chil! ¡chil!—deya ell, encantat
parlant com las criatures.

L' ancla á proa ja pujava
lo vapor xisclá potent,
y l' hélice en moviment
tot l' armatoste posava...

—Sublime!—deya 'l galán
mira quins colors més richs
tè l' oleatje, qué bonichs
son los solchs que va formant.

Mira com se sumergeix
poquet á poquet la terra;
mira com baixa una serra;
mira detrás quina n creix.

Repara com las gavinas
venen «con rumbo hacia acá»,
mira al fons del Occeá
com t' envejan las ondinias...

...¿Pro... no 'm sents aymada mía?
¿Te posas trista, traydora?..

...Y en efecte, la senyora
poch á poquet s' entristia.

—¿Qué tens?—pregunta ell gelós.

—¿Quins pesars ton front arrugan?

—¿Quins disgustos los que pugan
cambiar ton rostre preciós?

—No he satisfet ton anhel?

—No fas lo que vols de mi?

—No estich jo—contesta—aquí?
—No ets tú per mí sempre 'l cel?

Respon... que la gelosía
ab ton silenci m' acora.—

Y encara més la senyora
poch á poquet s' entristia.

Baixá 'l cap, per ocultar
lo rostre á n' el seu marit;
ho notá ell, y á son despit
lo rostre li vol mirar...

Renega, brama, 's desviu
per saber lo que té ella,
maleheix la seva estrella
y al fi, foll, plorant, li diu:

—No estranyo que no 't conmoguin
ni la llum, ni 'ls elements,
pro estranyo ab l' amor que 'm tens
que mas llàgrimas no 't moguin.

No vull duptes, qu' es morirse,
¡diga! ¿qué tens?—Donchs, soch clara...
¡aixó! (!) y li venta á la cara
¡lo que no puede decirse!

REDÓS (VIRIATO).

TÍVOLI.

No hi ha que donarhi voltas. Lo públich vol
més *Carmen* encara.

Y per xo la empresa, que observa cuidadosamente
las tendencias del públich, procura satisfer
lo gust d' aquest donantli *Carmen* á tot pasto.

La veritat es que difícilment, donadas las
condicions del teatro, pot sentirse una ópera més
bén cantada y posada en escena ab més gust y
proprietat.

Ha debutat últimament ab la ópera *Lucia* la
senyoreta Blanca de las Nieves.

Per ara 'ns contentarem ab dir qu' es una artista
simpàtica. Quan l' haurém sentida més, parlarém
de las s' vas facultats.

NOVEDATS.

Verdaderament vam acertarho al dir en la última
revista que la companyia de *Novedats* s' havia
arrodonit ab la entrada en ella de la senyoreta
Martinez

No es so'zament una artista aixerida y graciosa,
sino també un modelo de laboriositat.

Bona proba han sigut de lo que dihem, las
representacions que s' han donat del popular juguet
El gorro frigio. La *Martinez* ha desempenyat tots
los papers femenins, bén variats per cert, que hi
ha en la obra, y en tots ha conseguit aplausos y
llamadas á la escena. Desde la picaresca *Lolini*
hasta 'l bellugadís *assistant*, la *Martinez* domina
tots los gèneros y en tots revela notables facultats
vocals y gracia expontànea.

Dimars, á benefici d' alguns artistas perjudicats
en l' incendi d' un teatro, va donar-se una
funció en la que prengueren part gent de casa y
de fora de casa. 'Ns referim á la senyora *Alverá*
y als Srs *Castillo*, *Fuentes* y alguns altres que
varen contribuir ab lo seu concurs al èxit del
benefici, á pesar de no formar part de la companyia de *Novedats*.

TIPOS Y QUADROS. (*Dibuixos de Mariano Foix.*)

Era una rosa de las més divinas;
pero avuy sols li quedan las espinas.

—¿Qué vol dir *amor* mamá?
—Ja ho sabràs... d' aquí cinch centas senmanas.

—No comprench... no puch compendre cóm lo tèu marit permet que 't posis al cap semblants fullaracás...!
—Ay, papà! ¡qué hauria viscut divertida si m' haguès casat ab vosté..!

CATALUNYA

Las hijas del Zebédeo han correspost al bon concepte que d' elles haviam format avants de coneixelas y á la fama que las havia precedit.

Diu que la empresa del teatro de *Catalunya* va posar la obra en escena ab certa precipitació, obligada per circumstancies que no son del domini públich, y aixó fou la causa de que l' dia del estreno l' èxit no fos completament satisfactori.

De totes maneres, la companyia ha sapigut subsanar aquesta precipitació, y desde l' endemà del estreno dóna unes *Hijas del Zebédeo* que no deixan res, absolutament res que desitjar.

Tan lo senyor Bosch, com la senyoreta Gonzalez brodan minuciosament lo s u paper, sense olvidar ni un detall, ni deixar escapar un sol xiste. En quan al popular y simpàtich Escriu, tot lo que diguessim seria poch pera donar una idea de la gràcia, la naturalitat, lo brillo, la intenció y la inimitable sobrietat ab que desempenya l' paper de *Zebédeo*. Movilitat en la fisonomia, gradació en los tons, malicia en los passatges xispejants, oportunitat en las interrupcions: l' Escriu s' ha rigut dels anys y continua sent, no un bon actor, sino un mestre; un mestre en tota la extensió de la paraula.

Al citar especialment als que acabém d' anomenar, no volém donar á entendre que 'ls demés hajan estat malament: al contrari, tots los artistas que han desempenyat papers en la obra han contribuit al ajust y bon èxit de *Las hijas del Zebédeo*.

Y ara, al revés de lo que s' acostuma á fer, després de parlar de la execució, 'ns ocuparem de la nova sarsuela.

Hem dit *sarsuela*, perque així vè anunciada l' obra y perque realment té algunas pessas de música; pero en rigor *Las hijas del Zebédeo* es una bonica comedia en dos actes, que no necessita per res de la música pera sentirse ab gust y aguantarse llarchs días en los cartells de qualsevol teatro; al contrari de lo que passa ab moltes obras modernas que despulladas de la música quedan reduïdes á una tonteria insulsa sense cap ni péus.

L' assumpto es senzill. Un senyor que en sa juventut va tenir una filla ilegitima, de la qual no 'n sab res, busca, perque ajudi á la sèva senyora en lo despaig de una fonda campestre que té, una senyoreta aproposit, y al rebre la que li atrassa un modisto, resulta que la tal senyoreta es la sèva filla, aquella noya fruyt dels seus tempestuosos amors, á qui may havia vist.

Pero tot aixó, en apariencia tan senzill y natural, se complica ab incidents y enredos tan graciosos é inesperats, sobre tot en l' acte segon, que l' públich no fa altra cosa que riure y celebrar l' ingeni del autor pels xistes de que salpica l' obra y las cómicas escenes que ha sapigut combinar.

La música, ja ho hem dit, es poca y encara superflua, especialment los coros, que no sabém perqué hi son ni quin pito hi tocan. Pero es del mestre Chapí, y es inútil dir que sent de tan bona fàbrica, ha de tenir lo sello d' originalitat é inspiració que caracterisa al autor de *La Tempestad*.

La lletra es deguda al simpàtich escriptor senyor Estremera, que ja altres vegadas ha probat qu' es un dels pochs autors que saben fer riure y agradar al públich, sense caure en la xocarreria, ni en la rateria ni en la menegilderia.

Ahir degué estrenarse en aquet teatro la sarsuela-revista *¡A ti suspiramos!* En lo número que vè ja 'n dirém alguna cosa.

NUEVO RETIRO.

Segóns tením entés, s' ha estrenat últimament una cosa titulada *Don Jaime el Conquistador*.

Pareix qu' es un' obra en varios quadros, al final de cada un dels quals lo públich espera que va á passar alguna cosa; pero l' obreta acaba sense que passi res.

Un que l' ha vista 'ns deya que més que sarsuela es un logogrifo y que 's necessita molta paciencia per veurel y una gran penetració per enténdrel.

MASSINI.

Xano xano y sense moure estrépit, va, fent lo seu camí.

L' últim estreno d' importància ha sigut la sarsuela *Historias y cuentos*, que ha obtingut bon èxit y ha proporcionat al teatro regulars entradas.

També s' ha posat *El último figurín* y una pila d' obretas en un acte, las més aplaudidas del repertori antich, que ara, com es natural, tornan á ser novas.

CIRCO EQUESTRE.

La cacería en tiempo de Luis XIV segueix á la ordre del dia.

A dreta lley s' huria de titular, *Una cacería de actualidad*.

Perque ab la famosa pantomima, la empresa pel *Circo cassa* al públich de una manera assombrosa.

Y 'ns sembla que n' hi ha per varias senmanas.

Perque l' senyó Alegria
ne sab molt d' arreglar la caceria.

CONCERTS D' EUTERPE.

Ab numerosa concurrencia, tingué lloch lo dijous de l' altra senmana l' anunciat concert d' *Euterpe*.

Totas las pessas foren aplaudidas y d' algunas se demaná la repetició.

'Ns sembla que ab lo nou impuls que á aquesta societat dóna la activitat del mestre Goula (fill), los concerts d' *Euterpe* tornarán á animarse y á ser lo que en sos millors temps havían sigut.

N. N. N.

AL MÉU CAP.

¡Pobre cap! ¡Y cóm lo planyo!

¡No l' atormento pas poch!

Sempre estich fentli preguntas
que á vegadas no respón.

Y está clá'; aixó no m' extranya
que no m' contesti ni un mot;
si hi ha cops que li dich cosas
que, veja, Déu me perdo.

Crech que un altre en lo seu puesto
ja m' hauria dit mil cops:
«No 't cansis en fer preguntas
perque serà inútil, noy.»

Pero ell, com qu' es de casta
que no sab dí á res que nó,
si no ho sab de cert ho inventa
y quedém contents tots dos.

Li de mano profecías
de ma sort en los amors;
y está clar, vostés calculin
lo que 'm respondrá 'l xicot.

Que sí; que no passi ansia,
que aniré més bē que 'l mon
y que á mí vindrán las donas
com polítichs al turró.
Si li parlo de riquesas,
jah, fillets! á caps ja som:
seré més rich que aquell Creso
que hasta als reys feya la pols.
Si li parlo de ventura,
qué 's creuhen? no 's pert per poch;
si tindré molts anys de vida,
me contesta al punt que, molts.
Y per fí 'm diu tantas cosas
que cansaria á tothom.
Lo prometre no fa pobre;
y per xó 'm promet á doll
cosas que jamay arriban:
mes ell ja ha cumplert y prou.
A tot me respón amable:
sols á una cosa fa 'l sòrt,
y es quan li demano ab ansia
un consonant per favor.
Tocant á aixó, no 'm contesta
per més que l' esquerdi á cops.
En las parets del meu quartó,
si hi van, hi veurán més sots
que no té un grabat de cara.
¿No endevinan de qué son?
Dels tantos que 'l cap hi pega
á risch de tornarse boig,
á fí de poguer distreure
als méus estimats lectors.

R. ROURA.

SERVEY D' HIGIENE.

Un respectable inspectó
qu' està cumplint sa missió.

Lo que deyam la senmana passada, en broma, de que per salvarnos dels atropellos dels tranvías y demés carruatges seria convenient anar pels carrers en globo, ho haurém de portar aviat á la pràctica si las autoritats no miran de posar un remey al desordre que reyna en aquesta materia.

No sembla sino que 'ls carrers sigan propietat exclusiva dels cotxeros y carreters, y que si nosaltres hi tranzitén, es degut solzament á la sèva generositat y tolerancia.

Es cosa que verdaderament admira veure la tranquilitat l' ayre de mando ab que 'ls cotxeros empunyan la tralla y governan á la gent desde dalt del *pescante*, fentlos apartar perque ells passin ó tirántloshi 'ls animals á sobre si no s' apresuraran á cumplir las terminants *ordres* dels seyyors aurigas.

Per altra part los atropellos aumentan cada dia, y rara es la semana que 'ls periódichs no han de donar compte d' alguna desgracia, d' algún verdader assassinat comés per aquests trastos anomenats cotxes, inventats, segons diuhan, pera comoditat del públich.

Fá pochs días lo tranvia de Sans tallá 'ls brassos á una pobra nena de sis anys que caygué sobre la via, ab la circunstanciaa gravant de que, segons los que ho van veure, la nena caygué arrastrada per las xurriacas del conductor que li quedaren embolicadas pèl coll al temps que aquest sacudía un latigasso á la infelis criatura.

¿No subleva las sanchs tot aixó? ¿No es indigna que en una ciutat com Barcelona haguém de soportar cada dia semblants atrocitats?

Si 'ls que tenen lo deber de posar remey á aquest estat de cosas no ho fan, tal vegada arribará un moment en que 'l públich no tindrà altre recurs que provehirse de carrabinas y defensar la sèva seguretat personal á tiros.

Referintse á aquest fet, *El Diluvio* publicava una carta de dugas personas que deyan haver presenciat l' atropello en tots sos detalls, pero que no 's determinavan á donarne compte á la autoritat pera evitarse las infinitas molestias que aixó 'ls ocasionaria, perque aquí «'l jusgat cita »als testimonis á l' hora que li convé. 'ls »fá esperar dugas ó tres horas» y 'ls aburreix fentloshi tornar tantas vegadas com té per convenient.

¡Pobre país! ¡Arribar al punt d' haver de fujir de la justicia, pera escapar de las sèvas impertinencias!

Aixó fá la pintura d' una época y d' una societat.

Ja recordarán que fá una pila de senmanas vá ferse públich que una de las dugas torres que forman la entrada del carrer del Bisbe amenassava despomarse.

De bonas à primeras van apuntalar lo punt més perillós de la torre.

Després van aixecar un tancat que no se sab per qué serveix.

Y després .. després res més.

La torre continua del mateix modo, lo puntal continua en lo mateix siti y l' tancat de mahóns continua embrassant y no fent cap servei.

¿Qué s' espera per adobar la torre ó derribarla, si es necessari?

¿Qué cayui per si sola?

Afortunadament, lo senyor bisbe crech que 's passeja pèl Montseny y si la torre cau no es fàcil que l' atrapi sota.

La companyia Tabacalera ha organiat unas rondas, armades ab carabinas de dotze tiros.

No comprehench per qué poden servir aquestas armes.

¿Pera castigar als contrabandistas?

No ho crech.

¿Qué més senzill en aquest cas que donar un puro á cada contrabandista que atrapin y ferli fumar?

Ja estaría ben fresch y quedaría ben castigat si l' puro fos d' aquests que la Tabacalera vén en los estanchs!

Ha mort repentinament á Madrid l' acaudalat banquer valencià marqués de Campo

Es una notícia que causarà molta impresió, sobre tot entre 'ls antichs accionistas del ferrocarril del Grao á Almansa y Valencia, que tan víus recorts conservavan de dit senyor.

En Frascuelo 's retira definitivament de la escena, es dir, del redondel.

Quan los seus admiradors ho han sapigut, s' han apressurat á assediarlo, solicitant d' ell un recort qualsevolga.

Diu que d' estochs solzament se n' hi han demanat 390.

¡390 estochs!

¿D' hont los treurà l' pobre Frascuelo si no 's decideix á montar una fàbrica per ferlos?

Si jo fos d' ell, diria á aquests entusiastas admiradors:

— Es impossible accedir á lo que 'm demanan. Un estoch á cada hú no 'ls lo puch donar. Ara... si volen una estocada!

M' escriu un lector de LA ESQUELLA:

«Ja deu sapiguer que l' carrer de 'n Cuch se dirá d' ara endavant carrer de la Verge del Pilar.

» Jo, que visch en aquest carrer y que hi tinch un establiment, necessito ferme fer tarjetas.

» Pero á veure, ¿puch posarhi carrer de la Verge del Pilar. á secas, en la direcció?

» No, porque ningú sabria de quin carrer parlo.

» Es precis, pues, que posi la direcció d' aquesta manera: *Calle de la Virgen del Pilar, antes de Cuch.*

» Sinó que 'm remordeix la conciencia, porque aquesta barreja de cuchs y Mares de Deu fereix los mèus sentiments catòlichs.

» ¿Qué li sembla á vosté?»

Jo li contesto que efectivament la barreja 'm sembla molt poch honesta.

Y que avants d' adoptar una resolució de tanta trascendència, es necessari que elevi una consulta al Ajuntament que ha decretat lo cambi de nom,

sense calcular las conseqüencies que aquest cambi podia tenir.

A Palma de Mallorca, quan en alguna casa hi ha un atacat de verola, colocan una bandera groga á la porta, á fi de que ningú hi entri.

¡Qué bè ho deuen tenir los mals pagadors ab aquesta innovació!

En veyent desde l' balcó que algún *inglès* se dirigeix á casa séva, ja deuen dir á la sèva dona:

— ¡Corra, posa una bandera groga á baix, que vé fulano! —

¡Vés si, veyent semblant mostra, s' atrevirà á pujar l' *inglès*, per sanguinari que siga!

Tot Barcelona està invadit de gent que demana caritat.

Una de dugas.

O al Assillo del Parch no hi ha ningú, ó si realment hi ha pobres recullits, á certas horas los deuen deixar sortir perque prenguin la fresca... ó lo que pugui.

La antigua Peluqueria de Eduardo, del carrer de Zurbano, 8, ha sigut restaurada completamente ab verdader gust y elegancia, colocantse al nivell de las principals d' aquesta ciutat. Felicitém al seu duenyo y desitjém que aumenti la crescida parroquia que favoreix lo seu acreditat establiment.

Una bona idea va crusar dijous de la setmana passada, pèl saló del consistori ahont celebra-sas sessions l' Ajuntament de Barcelona.

Suscrita per dos conservadors, los Srs. Coll y Pujol y Eudalt Puig y un possibilista, l' Sr. Rich, va presentarse una proposició demandant que las llistas d' electors y elegibles pera regidors, tan las provisionals com las definitivas, se publiquess-

PASSEJANT.

Se la mira, la examina,
diu qu' es molt guapa, entre si,
li va al darrera una estona,
pero... no passa d' aquí.

AL QUARTO DE LA TIPLE.

*—No es verdad, angel de amor,
que en esta apartada orilla...
—No 't respondré, fins que 'm donguis
un vano y una sombrilla.*

sen en lo *Butlletí oficial*, única garantía de la legalitat y de la bona fé ab que han sigut confecionadas.

Perque las tals llistas publicadas en aquesta forma permeten un detingut estudi, qu' es impossible ferlo, quan la corporació municipal se limita á exposarlos en los baixos de la Casa gran.

Y ademés, aquest procediment implica desitjos de sinceritat avuy completament desconeguts.

La proposició era lògica, era oportuna..... era més encare: era *decent*.

Y per aixó tal vegada, la majoria de la corporació municipal, va donarli *carpetasso*:

Cinch vots va tenir á favor y déu en contra.

L'exposibilitista Gonzales va declarar en nom de la comissió de Gobernació que no podian publicarse las llistas ¡perque no hi havia temps de copiarlas!!

¡Ara vegin!

A Barcelona hi ha molta falta d' escribents.

Y molta sobra de barra.

Sr. Planás ¿voldría ferme 'l favor de explicarme una cosa que no l' entench?

Vosté administra las líneas dels ferro carrils directes, que avants feyan ranxo apart, y desde que corra 'l tinglado baix la sèva direcció, observo que han desaparescut las tarifas de passatje de las parets de totas las estacions. ¿Per qué han desaparescut las tarifas de passatje?

Hi ha més encare. Prenen un bitllet pera qualsevol de las estacions de las indicadas líneas, y en lo bitllet no hi figura 'l seu import.

De manera que han de creure al expendededor per la sèva paraula, y si l' expendededor s' equivoca, no tenen dret á formular la més mínima reclamació.

Sr. Planás

me sembla que aquest siglo té las trassas de parany, puig no hi ha rahó que aboni, procediment tant extrany.

Per verbenas las de Madrid.

Y entre las verbenas madrilenyas cap més com la de la Virgen de la Paloma.

Los entusiastas de la Santa y miraculosa imatge van guarnir la fatxada de l' iglesia, contra 'l parer y la voluntat del rector que no estava per requincallas, y va arrebassar los adornos.

¿Ah s'í? Las devotas de la Verge de la Paloma van indignarse en tant alt grau, que ab una mica més se 'l menjan.

Lo rector va arronsarse davant de aquellas fúrias, va consentir los adornos y per imposició d' elles va prestarse á repicar las campanas, per espai de tres días.

Y que si no arriba á repicarlas, potser elles li haurian repicat un' altra cosa.

Un altre detall de la verbena

Un forner del barri va tenir l' idea de fer una gran imatge de la Verge de la Paloma de pasta, plena de tails de pernil, xorizo y pits de gallina.

La imatge va coure 's al forn y 'ls parroquians del forner van devorarla.

La millor devoció es aquesta: la qu' entra per la boca.

La primera disposició, que segóns notícias, pensa adoptar lo Sr. Mellado, arcalde nou de Madrid, es imposar la multa que prescriu la llei municipal, als regidors que deixin de assistir puntualment á las sessions.

Si 'l Sr. Mel'ado podía allargarse fins á Barcelona podría prestarnos un gran servey.

Perque aquí no se celebren més sessions que las de segona convocatoria.

Quan se tracta del cumpliment del deber, tothom dorm.

En cambi quan es qüestió de un piscolabis, tothom compareix á la llista.

Ja haurán observat que durant la malaltia de D. Francis 'o, L' ESQUELLA DE LA TORRATXA s' ha abstingut de publicar la més mínima caricatura referent á tan ilustre personatje.

Nosaltres som aixís: com més adversaris, més piadosos.

Deixin que D. Francisco 's recobri, y podrém obrar ab tota llibertat.

Avuy procurém subjectarnos á las prescripcions del Dr. Giner que, segóns notícias, va dir:

—No 'l fassin riure sobre tot, que un tip de riure podría perjudicarlo

Perque han de tenir en compte, que l' enfermetat de D. Francisco, com totes las coses sèvas, era una enfermetat molt seria.

Començo á temer que l' aclimatació dels toros á París ha de ser un problema tan insòlide com la quadratura del círcul y la direcció dels globos.

Fins ara s' han realisat las corridas, suprimint la sort de varas, per respecte als caballs y als mateixos toros: en la de banderillas s' usan unes punxes ab estopas que impedeixen l' efusió de sanch, y la de mort no es més que una parodia. De la punta de l' espasa ne surt un plumero, y 'l

plumero queda enganxat en lo siti ahont lo toro
hauria de rebre l' estocada.

Res de sanch.

Als francesos no 'ls agrada la sanch sinó quan
surt de la carn á la brasa.

En la corrida que va celebrarse 'l dia 15 un
toro va trompicar á un torero.

Res, un accident insignificant. Al torero se li
havian enredat los péus ab la capa y 'l toro va
atraparlo.

Gran consternació en tota la plassa, xiscles des-
garradors y algunas *cocottes* desmayadas.

Nota: 'Lo toro anava embolat:

L' altre dia trobo á un cómich, que á pesar de
de que tenia la costum de anar afeytat, comen-
sava á deixarse 'l bigoti.

—Home — vaig dirli — no t' havia vist may ab
bigoti.

—Es que may havia estat sense contracta.

—¿Que tè que veure?

—¡Cóm que tè que veure! Lo bigoti sota 'l nas
de un cómich es com los papers en los balcóns de
un pis. Vol dir: «este cómico se alquila.»

Diuhens los periódichs que la famosa Nilsson s'
ha tornat sorda y ha perdut la memoria per com-
plet.

Es una doble desgracia.

Perque mentres per una part, no conservará 'l
més mínim recort dels seus grans triunfos, per
altra part, quan canti, no podrá recrearse escol-
tantse á sí mateixa.

DUO.

No tè pare, no tè mare,
ni cap oncle reganyés
ni cap cosí ni cosina:
no tè res més que aquest gos.

Lo Shah de Persia, avants de sortir de París,
va tenir á bè fer una visita á las baylarinas de la
gran Opera francesa.

Lo soberà estava fet un crostissam de brillants.

Lo qual ha donat motiu per dir á un *chroniqueur parisien*:

«Las baylarinas, de la primera á la última es-
tavan enlluernadas.»

«Realment hi havia perqué. Lo Shah de Per-
sia, cubert de brillants, despedint raigs de llum
per tot lo cos, semblava un mirallet de cassar-
alosas.»

Un periódich de Málaga anuncia qu' en las
próximas eleccions municipals se presentan can-
didats per aquella capital, les següents persones:

Un pare y dos fills, diguem tres.

Lo sogre de un de aquests y un germá del sogre:
tres y dos, cinch.

Dos cunyats del altre fill: cinch y dos set.

Y un custí germá del pare: total vuit individuos
de una mateixa familia.

Hi ha familias qu' en número y calitat superan
als pecats capitals.

Los pecats capitals son set, mentres la familia
malaguenya que aspira á la conquista del Ajunta-
ment, se compon de vuit individuos.

Ni las set plagas d' Egipte podrán compararse
may ab los vuit plagas malaguenyos.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—*Mi-se-ra-ble.*
2. ID. 2.—*Jar-di-ne-ra.*
3. MUDANSA.—*Maca-Paca-Taca.*
4. ANAGRAMA.—*Diari-Diria.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Las carabassas de Mont-roig.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Leontina.*
7. ROMBO.—*F*
P O P
P A R R A
F O R T U N Y
P R U N A
A N A
Y

8. GEROGLÍFICH.—*L' any tè dotze mesos.*

XARADAS.

I.

La *Tres-cineh-sis* y la *Marta*
sortian d' una *Total*
del carrer de l' Hospital
mentre un *tersa-quinta-quarta*
que havia begut *tres-dos*,
s' estava per 'ila al davant
fent grans esses, é insultant
á tot bitxo fos, qui fos.

(Continua á la página 544.)

LOPEZ-EDITOR. Llibrería Espanyola. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA.

BIBLIOTECA INOCENTE — Tomo 5

UN HARÉM IMPROVISADO

Ptas. 0'50.

LAS TRES VIRTUOSAS

LOS HOMBRES PINTADOS POR UNA MUJER

por

Luis de Loma y Corradi

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

TESORO DEL CAMPO

NOVÍSIMA GUÍA

de los labradores, arbolistas y ganaderos

POR

D. BALVINO CORTES Y MORALES

Forma esta utilísima obra 2 tomos en 4.º con
multitud de grabados, y vale Ptas. 11.

J. M. BARTRINA

ALGO

Ptas. 3

GUÍA COMPLETA DEL EXTRANJERO EN PARIS

Con planos de los veinte distritos y otro general

É ILUSTRADA CON NUMEROSOS GRABADOS

Un tomo en 16.º encuadernado en percalina,
Ptas. 5.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, & bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de port. No respondràn de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponells de la casa se'ls otorgan rebaixas.

REPRODUCCIÓN DEL CANARIO

TRATADO PRÁCTICO
SOBRE LA CRÍA DE ESTE PÁJARO
SEGUIDO DEL
estudio de sus enfermedades y su método curativo
Ptas. 1.

BIBLIOTECA ECONÓMICA FILOSÓFICA
Tomo XLV

CLASIFICACIÓN DE LAS CIENCIAS

por SPENCER

Ptas. 0'50.

JUAN ALCARREÑO

POR

TEODORO BARÓ

ilustraciones de J. ALARCON y otros

Ptas. 2.

LUIS BONAFOUX (Aramis)

* COBA *

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

GARROTAZO LIMPIO

POR

J. NAKENS

Ptas. 1.

TEORÍAS MODERNAS DE

La física

por JOSÉ ECHEGARAY

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

¡¡PROMPTÉ SORTIRÀ Á LLUM!!

Cuentos de la vora del foch

Cuentos del avi

escrits en vers pèl popular poeta FREDERICH SOLER (Pitarra), ilustracions de M. Moliné, ab una preiosa cuberta al cromo cada obra.

Formarán 2 tomos. Preu: Ptas. 2 cada un.

Com *hu-dos* en aquells cassos
diu que 'l va voltar la gent
y tothom 'nava riuent
quan ell donava alguns passos,
Pero tot no seguí així:
puig veyent vení un tramvía
comensà á que si el volia
no primera-dos-cinch-sis »
Y ho anava sis probá
quan un gura molt valent,
fentse pas entre la gent
davant d' ell se presentà
y al poch rato 'l feu segui
cap *sis* casa la Ciutat
dihentli ab autoritat.
«*sis-primera, sis dormí!*!..

MARANGI.

II.

M' ha fet caure y **m'** ha *hu-dos*
malvinatje l' animal!
tres-tres esperat que muntí
total-total **m'** ha fet mal.

J. TERRY.

MUDANSA.

Me *tot tot* un *tot* en Gual
que 'm mossegá á *tot total*.

SALDONI DE VALLCARCA.

ANAGRAMA.

Cert jorn de felís memoria,
varem trobar una *tot*
de rica y hermosa seda,
pero lo fill de 'n Janot,
qu' es un xicot de cap d' ala,
ja la volia *total*
hasta que 'l *tot* varem pendre
de guardarla un mes cabal.

FANDILLETÀ Y C.ª

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.	—Carrer de Barcelona.
1 7 4 5 6 6 7.	—Prenda mística.
6 6 7 3 4 7.	—Poble català.
2 1 7 8 7.	—Carrer de Barcelona.
1 7 4 7.	—Per tots los pobles n' hi ha.
1 2 6.	—Verdura.
5 3.	—Número.
8.	—Consonant.

JOSEPH PEP Y C.ª

EN TRANVÍA.

Pertany á la aristocracia,
tè una fortuna quantiosa,
es notablement graciosa
y en aquest moment va á Gracia.

UN INVENTOR.

—Si jo pogués trobá un medi
perque la gent no suhès
ni hi hagués mosquits ni moscas...
¡qué 'n faria de dinés!

TRENCA-CLOSCAS.

TÉ LA PETACA DEL GOMÓS.

Combinar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá.

F. M. F.

CONVERSA.

- Hola, Camilo ¿d' hont vens?
—Ara vinch de ca 'l Rector, perque vull casarme. Ja 'l
permís m' han dat.
—¿Y va de veras que 't casas?
—Y tal.
—Donchs mira, jo també.
—¿Qui es la tèva futura?
—Una que 'ls dos havém dit.
—¿Y la tèva?
—També 'l hem dita tots dos.

J. FRANQUESA.

GEROGLÍFICH

X	
×	K D
A II K	
DA	
I	
Pere	
LL	

J. T. ANGUILA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.